

SUDETY

PEŁNE WRAŻEŃ

Autor przewodnika: Marcin Winkiel

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja: Barbara Sikora

Projekt graficzny serii i skład: Sabina Suchy

Opracowanie kartograficzne: Krzysztof Trojan, Jan Leja

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Projekt okładki: Jan Paluch; materiały graficzne zostały wykorzystane za zgodą shutterstock.com, stock.adobe.com

Zdjęcia: shutterstock.com, stock.adobe.com

Zdjęcia autora (Marcin Winkiel): 90, 128, 202, 217, 235, 313

Wikimedia Commons: BarbaraAda, CC BY-SA 4.0 (s. 76), Aw58, CC BY-SA 3.0 (s. 133),

Zorro2212, CC BY-SA 4.0 (s. 137), Timaska, CC0 1.0 (s. 201)

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <https://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?besuab>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-8635-8

Copyright © Helion S.A., 2022

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę
- Księgarnia internetowa
- Lubię to!
- Nasza społeczność

Marcin **Winkiel**

PIESZO PRZEZ SUDETY

Pieszko przez Sudety 8

1 Widokowa wycieczka nad Świeradowem 10

2 Na dach Gór Izerskich! 15

Co to są Sudety? 20

3 Najpiękniejsze karkonoskie wodospady 22

4 Piękno kotłów polodowcowych 30

5 Śnieżka – królowa Sudetów 35

6 Pośród rudawskich skał 43

7 Na najwyższy szczyt Rudaw Janowickich 49

Klimat Sudetów 52

8 Góry Krucze – nieznaną klejnot Sudetów 54

9 Stromiznami Gór Suchych 59

10 Grzbietem Gór Wałbrzyskich 63

11 Przez Trójgarb i Chełmiec 67

12 Grzbietem Gór Sowich 70

13 Sielska kraina Wzgórz Włodzickich 75

14 Między szczelinami Szczelińca 79

15 Skalne grzybobranie 86

16 Czeski zakątek i Błędne Skały 91

Kulturalne odkrycia 96

17 Spokój Gór Bystrzyckich 100

18 Na szczyt ziemi kłodzkiej! 105

19 Wokół perły Sudetów 112

20 Zapomniane osady Gór Złotych 117

Kultura ludowa Sudetów 122

21 Za Flinsem na Sępią Górę 126

22 Na zamek Chojnik 129

23 Spacer po Chełmsku Śląskim 132

24 Przyrodnicze bogactwo jarów i wulkanów kaczawskich 135

Rzeźba, czyli co widać? 138

25 Piękny zamek nad Jeziorem Bystrzyckim 142

26 Wycieczka po fortyfikacjach Srebrnej Góry 145

27 Kalwaria i obryw skalny w Bardzie 148

28 Wokół Szczytnika 151

29 Do Złotego Jaru 154

30 Wyprawa na śląski Olimp 157

ROWEREM PRZEZ SUDETY

Rowerem przez Sudety 164

31 Wokół Izery 166

Sudecki zwierzyniec 173

32 Nad pięknym, modrym... Bobrem 174

33 Pętla Kaczawska 180

34 Perła baroku i Skalne Miasto 185

35 Wyzwanie MTB w Górach Kamiennych 190

Z czego zrobione są Sudety? 194

36 Górską pętlą wokół twierdzy 200

37 Wokół Szczelińca Wielkiego 203

38 Przez Piekło nad Rozkosz 208

Roślinny mikrokosmos Sudetów 214

39 Wycieczka do Wieczności 216

40 Pętla przez Jagodną 220

41 Grzbietem Gór Orlickich 224

42 Górską premią pod Śnieżnikiem 229

43 Singletrackiem przez Góry Bardzkie 233

44 Miasteczka u stóp gór 236

45 Na Pradziada! 241

KAJAKIEM PRZEZ SUDETY

Kajakiem przez Sudety 246

46 Spływ doliną Bobru 248

47 Spływ Przełomem Bardzkim 251

SPRÓBUJ CZEGOŚ NOWEGO

Parki rowerowe 256

Jazda konna 262

Szlaki długodystansowe 268

Paralotniarstwo – loty tandemowe 276

Wspinaczka 280

Spacer po „żelaznej drodze” 288

Kierunek podziemia 296

W poszukiwaniu skarbów 300

Sudety na ochotnika 304

Indeks 308

Legenda 312

O autorze 313

Kup książkę

Poleć książkę

KONIECZNIE MUSISZ SPRÓBOWAĆ

- 1 MTB 256
- 2 Eksploracja jaskiń 296
- 3 Wspinaczka 280
- 4 Jazda konna 262
- 5 Via ferraty 288
- 6 Poszukiwanie skarbów 300
- 7 Hiking 268
- 8 Paralotniarstwo 276

GÓRY SOWIE

Piękny zamek nad Jeziorem Bystrzyckim

Choć jesteśmy w górach, to nad Jeziorem Bystrzyckim można poczuć nieco marynarski klimat. Spory kawałek doliny został zalany i powstało jedyne takie jezioro w Górach Sowich. A tuż nad nim wznosi się majestatyczny zamek Grodno, owiany legendami i położony na terenie rezerwatu przyrody.

pętla

4,5 km

250 m

1.45 h

ZAGÓRZE ŚLĄSKIE

Pętla spacerowa na pograniczu Gór Sowich i Wałbrzyskich rozpoczyna się na parkingu na końcu ulicy Spacerowej w Zagórzu Śląskim. Tuż obok znajduje się **Jeziro Bystrzyckie**. Położony w przełomowej dolinie rzeki Bystrzycy zbiornik ma ponad 50 ha powierzchni. Powstał krótko przed I wojną światową, a jego rolą było z jednej strony zabezpieczenie niżej leżących miast przed powodzią, a z drugiej produkcja prądu. W tym celu nieco niżej,

w Lubachowie, założono elektrownię wodną. Spacerując wzdłuż brzegu, można obejrzeć potężną zaporę. Konstrukcja ma 44 m wysokości, grubość u podstawy wynosi 29 m, a korona jest długa na 230 m.

KŁADKA DLA PIESZYCH NAD JEZIOREM BYSTRZYCKIM

Nasza wycieczka zaczyna się w górnej części jeziora, przy nowej kładce dla pieszych. Ma ona 126 m i została

📍 Zapora w Lubachowie

zrealizowana jako tzw. konstrukcja wstępowa – jest najdłuższą tego typu kładką w Polsce. Umieszczone na niej betonowe ławeczki są wyposażone w moduły

multimedialne, które odtwarzają efekty dźwiękowe: odgłosy ptaków, szum wody, ciekawostki czytane przez lektora na temat lokalnej przyrody. Wieczorami mostek jest pięknie oświetlony. Samo jezioro jest udostępnione do celów rekreacyjnych, więc można się w nim wykąpać czy popływać po nim łódką.

PADDLEBOARDING

Spokojne wody Jeziora Bystrzyckiego są udostępnione do celów rekreacyjnych, zatem można tu spokojnie popływać na rowerze wodnym czy małej łódce, ale prawdziwym hitem ostatnich lat jest *paddleboarding*, czyli pływanie na desce z użyciem wiosła. Sama deska jest znacznie bardziej stabilna niż ta używana w surfingu. Pozwala to cieszyć się wypoczynkiem w zupełnie inny sposób, a jednocześnie nie wymaga dużego nakładu sił czy skomplikowanego sprzętu. Nad jeziorem działają wypożyczalnie.

ZAMEK GRODNO

Trasa prowadzi szlakami czerwonym i żółtym na pobliską górę **Choina**. Jej część jest objęta ochroną jako **Rezerwat Przyrody „Góra Choina”**, gdzie chroni się przede wszystkim naturalny las mieszany, ale znajdziemy tu również kilka innych gatunków chronionych, jak np. dzwonek pokrzywolisty, kokoryczka wielokwiatowa czy kilka gatunków storczyków. Największą atrakcją wzniesienia jest jednak piastowski zamek Grodno. Nie do końca wiadomo,

**i INFORMACJE
PRAKTYCZNE**

Do Zagórza Śląskiego prowadzą lokalne drogi ze Świdnicy i od strony Jedliny-Zdroju oraz Walimia. Parking znajduje się przy jeziorze, na końcu ulicy Spacerowej, oraz w centrum Zagórza. W najbliższym czasie planowane jest ponowne otwarcie linii kolejowej wzdłuż doliny Bystrzycy, jednak bez konkretnej daty. Na zamku Grodno działa karczma.

kiedy warowania została wybudowana. Szacuje się, że miało to miejsce pod koniec XIII w. W 1392 r. zamek stał się własnością króla Czech, a po wojnach husyckich zasiedlili go rycerze-rabusie – zmosfera całej Europy Środkowej. Obiekt częściowo zniszczono w trakcie wojny trzydziestoletniej, a na dobre został opuszczony w 1774 r. Na szczęście dość szybko dostrzeżono jego potencjał turystyczny i już w XIX w. przeprowadzono niezbędne prace renowacyjne. Turystów

• Zamek Grodno

witają przepiękne lwy wykonane techniką *sgraffito* – drapania w tynku. Zamek jest udostępniony do zwiedzania i zdecydowanie warto poświęcić na to trochę czasu. Z wieży zamkowej rozciąga się piękny widok na jezioro. Trzeba tylko uważać na błąkającą się po komnatach Białą Damę!

ZAGÓRZE ŚLĄSKIE

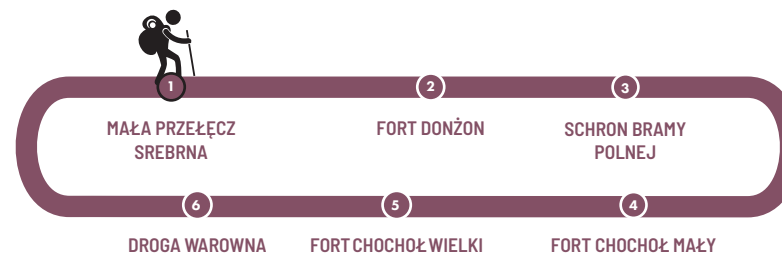
Z warowni schodzimy szlakiem niebieskim do ulicy Głównej w Zagórze Śląskim i idziemy nią aż do ośrodka Caritasu, obok którego skręcamy na lewo. Niebieskie znaki doprowadzą nas do skrzyżowania ze szlakiem czarnym, poprowadzonym wygodną, szeroką drogą. Tu skręcamy w lewo, aby zejść z powrotem do jeziora. Przy drodze znajduje się **platforma widokowa**, z której można podziwiać przede wszystkim przepiękną dolinę rzeki Bystrzycy, na której założono jezioro.

26

ZOBACZ
NA MAPIE
GÓRY SOWIE

Wycieczka po fortyfikacjach Srebrnej Góry

To wycieczka dla miłośników historii wojskowości. Twierdza w Srebrnej Górze uważana jest za największą górską twierdzę w Europie. Przekonajmy się, jakie faktycznie były jej rozmiary!

pętla

7 km

400 m

3 h

MAŁA PRZEŁĘCZ SREBRNA

Mniej więcej trzygodzinna wycieczka rozpoczyna się na tzw. Małej Przełęczy Srebrnej, oddzielającej Góry Sowie od Gór Bardzkich. Bezpośrednio nad nią znajdują się główne obiekty **srebrno-górskiej twierdzy**: Fort Donżon i Fort Ostróg. Nieco poniżej dużego parkingu w 2015 r. dokonano sensacyjnego odkrycia, mianowicie odnaleziono korytarze dawnej kopalni srebra Amalia. Pierwszym celem naszej trasy jest Donżon – należy ruszyć w górę asfaltową drogą, kierując się oznaczeniami szlaku czerwonego.

Po drodze mijamy przepiękny obiekt – **Villę Hubertus**. Wybudowany na przełomie XIX i XX w. pensjonat nawiązuje pod względem architektury do budownictwa alpejskiego. W międzywojniu budynek przynależał do największego schroniska młodzieżowego w ówczesnych Niemczech, które mieściło się na terenie

**UWAGI
DO TRASY**

Fortyfikacje na Chochole Małym i Wielkim nie są zabezpieczone i udostępnione do zwiedzania – wejście na własną odpowiedzialność.

**INFORMACJE
PRAKTYCZNE**

Do Małej Przełęczy Srebrnej można dojechać drogą wojewódzką nr 385, przy samej Przełęczy znajdują się duże parkingi. Po drodze możemy się zatrzymać w pensjonacie Hubertus, dawnym schronisku PTTK. W miasteczku znajdziemy zarówno sklepy, jak i miejsca noclegowe.

pobliskiego Fortu Ostróg; po wojnie aż do lat 90. działało tutaj schronisko PTTK. Kręta droga do twierdzy pełniła dwie funkcje: zmniejszała nachylenie, ułatwiając transport zaopatrzenia, a także umożliwiała kilkupoziomowy ostrzał w przypadku próby podchodzenia pod bramy umocnień.

SZLAKIEM FORTYFIKACJI

Droga doprowadza nas pod wejście do **Fortu Donżon** – największego i najlepiej zachowanego obiektu z całego kompleksu fortyfikacji Srebrnej Góry. Trasa spaceru prowadzi dalej czerwonym szlakiem wzdłuż fosy – możemy podziwiać wówczas prawdziwy ogrom budowli. **Uwaga!** Miejscami idzie się wąską ścieżką nad urwiskiem!

Po minięciu **Fortu Rogowego** schodzimy dalej szlakiem, pomiędzy nasypami, które niegdyś chroniły żołnierzy przed ostrzałem. Schodząc, warto zwrócić uwagę na ruiny **schronu Bramy Polnej**. Na skrzyżowaniu idziemy od razu prosto – podejście prowadzi nas pod górę po nasypie, obok rowerowej trasy zjazdowej. Docieramy w ten

ŚWIĘTO TWIERDZY

Ciekawym pomysłem może być wybranie się do Srebrnej Góry w połowie czerwca, kiedy odbywa się Święto Twierdzy. Zjeżdżają się tu wówczas rekonstruktorzy z całej Europy, można zwiedzić obóz wojskowy z czasów epoki napoleońskiej oraz obejrzeć rekonstrukcję bitwy z 1807 r. Gratką dla miłośników nietypowych atrakcji może być także nocne zwiedzanie twierdzy. Szczegóły są dostępne na stronie www.forty.pl.

sposób do bardziej zrujnowanej części twierdzy – **Fortu Chochoł Mały**. Ruiny nie są w żaden sposób udostępnione ani zabezpieczone – wejście na własną odpowiedzialność. Ścieżką wzdłuż fosy (latem może być zarośnięta) można z kolei dojść do kolejnych zabudowań – Baterii

SREBRNOGÓRSKA TWIERDZA

Budowa fortyfikacji w Srebrnej Górze rozpoczęła się w 1765 r. i trwała prawie 20 lat. Przeznaczeniem twierdzy było zabezpieczenie granicy Śląska. Pruski król Fryderyk II Wielki zdobył tę prowincję w trakcie wojen śląskich (1740–1763), ale obawiał się chęci odwetu ze strony cesarstwa Habsburgów. W praktyce forty sprawdziły się tylko raz – w 1806 r. miało miejsce oblężenie przez wojska napoleońskie, ale twierdza nie została zdobyta. Zdecydowanie warto poświęcić 1,5 godziny na zwiedzanie obiektu z przewodnikiem, który oprowadza ubrany w historyczny mundur oraz demonstruje strzelanie z broni czarnoprochowej. Uwaga: w podziemnej części twierdzy temperatura przez cały rok wynosi ok. 10°C, należy więc pamiętać o bluzie lub kurtce, ponadto teren twierdzy jest miejscami dość nierówny i trudny, stąd zalecane jest odpowiednie obuwie.

Skazamatowanej oraz Reduty Skrzydłowej, które tworzą **fortyfikacje Chochoła Wielkiego**. Te obiekty były wysuniętymi punktami obrony artyleryjskiej, które miały chronić Donżon przed atakiem od strony gór.

Przy ostatnich umocnieniach, za punktem odpoczynkowym, należy skręcić w lewo i ścieżką (oznaczoną też jako

droga rowerowa) przejść ok. 1 km do tzw. **drogi warownej**, którą biegną szlaki niebieski i czerwony. Tam należy skręcić w lewo i wygodną szeroką drogą zejść z powrotem na **Małą Przełęcz Srebrną**. Po drodze roztaczają się piękne widoki na pobliskie Góry Bardzkie, a dalej można dojrzeć również Góry Bystrzyckie, Orlickie i Stołowe.

Co to są Sudety?

Sudety to łańcuch górski w Europie Środkowej, rozciągający się na terenie Polski, Republiki Czeskiej oraz, w niewielkim stopniu, Niemiec. Są częścią prowincji fizycznogeograficznej o nazwie Masyw Czeski, która z kolei należy do megaregionu znanego jako Pozaalpejska Europa Środkowa. Obejmują kilkanaście pasm górskich o różnej budowie geologicznej i formie krajobrazu, co sprawia, że jest to niezwykle ciekawy obszar. Tuż obok ogromnych kopulastych masywów mogą wyrastać strome stożki dawnych wulkanów, a położone kilkanaście kilometrów dalej góry będą pozostałością

pradawnego dna morskiego. Spotkamy się tutaj z prawdziwą górską mozaiką, która ma wiele do zaoferowania aktywnym turystom.

PODZIAŁ SUDETÓW

Łańcuch Sudetów obejmuje kilkanaście pasm górskich, tradycyjnie dzielonych na Sudety Wschodnie, Środkowe i Zachodnie.

Na **część wschodnią** składają się: Góry Złote, Góry Opawskie, Masyw Śnieżnika oraz położone w całości w Republice Czeskiej Wysoki Jesionik, Niski Jesionik, Hanušovická vrchovina, Mohelnická brázda i Zábřežská vrchovina.

ETYMOLOGIA SUDETÓW

Pochodzenie nazwy „Sudety” nie jest do końca wyjaśnione. Po raz pierwszy określenie *Soudeta ore* pojawiło się w II w. n.e. w dziele greckiego uczonego Klaudiusza Ptolemeusza. Mianem tym zostały określone góry wznoszące się w środku Europy, przy czym mogło równie dobrze chodzić o Rudawy i Szumawę, położone na granicy czesko-niemieckiej. Samo słowo „Sudety” ma prawdopodobnie rodowód celtycki i oznacza „lasy pełne dzików” (*sud* – dzik, *eta* – las), a jako nazwa gór upowszechniło się w XVI w.

Do **Sudetów Środkowych** należą z kolei: Góry Sowie, Góry Bardzkie, Góry Stołowe, Góry Orlickie, Góry Bystrzyckie, Rów Górnej Nysy, Kotlina Kłodzka, Pogórze Orlickie, Obniżenie Ścinawki, Obniżenie Noworudzkie, Góry Kamienne, Góry Wałbrzyskie, Brama Lubawska oraz Góry Jastrzębie (w Czechach).

Sudety Zachodnie tworzą: Rudawy Janowickie, Kotlina Jeleniogórska, Karkonosze, Góry Izerskie, Góry Kaczawskie i położone po stronie czeskiej Kotlina Liberecka, Grzbiet Jesztiedzko-Kozakowski oraz Góry Łużyckie (to pasmo sięga również do terenu Niemiec).

Kup książkę

Poleć książkę

GÓRY KAMIENNE, GÓRY SUCHE

Wyzwanie MTB w Górach Kamiennych

Pętla przez góry w sercu Strefy MTB Sudety. Strzeliste wierzchołki Gór Kamiennych stanowią wyzwanie nawet dla niezłych zawodników, zresztą niejednokrotnie urządzano tutaj wysokiej rangi imprezy sportowe. Sprawdźmy się na prawdziwej górskiej trasie!

pętla

31,5 km

ok. 800 m

3.30 h

GŁUSZYCA

Pętla rozpoczyna się w Głuszycy przy stacji kolejowej, nieco oddalonej od centrum miejscowości. Samo miasto, przepięknie położone w dolinie pomiędzy Górami Kamiennymi, Wałbrzyskimi i Sowimi, niegdyś było istotnym ośrodkiem przemysłu włókienniczego. Obecnie przyjeżdża tutaj coraz więcej turystów, których z jednej strony przyciągają możliwości aktywnego wypoczynku, a z drugiej – atrakcje w postaci **poniemieckich systemów podziemi**, wybudowanych w ramach projektu

„Riese” (z niem. „Olbryzm”). Ze stacji jedziemy w prawo (na południe) ulicą Kolejową, a następnie skręcamy w prawo na ulicę Łomnicką i po ok. 400 m za

UWAGI DO TRASY

Nawierzchnia: droga leśna, szlak, asfalt
Stromizna: długie podjazdy z kilkoma stromymi odcinkami
Rower: MTB

Trasa dość wymagająca, po deszczu podjazdy mocno utrudnione.

ZOBACZ
NA MAPIE

torami ponownie skręcamy w prawo na dróżkę z oznakowaniem czarnej trasy Strefy MTB Sudety. Cała wycieczka będzie przebiegać trasami tej strefy, która jest jednym z największych systemów górskich tras rowerowych w Polsce. Tabliczki z oznakowaniem pojawiają się przede wszystkim na skrzyżowaniach, nie należy się zatem przejmować, jeżeli przez dłuższy czas jazdy nie zobaczymy żadnych oznaczeń. Po 3 km dojeżdżamy do Grzmiącej, za którą zaczyna się już górską jazdą.

TIP AUTORA
 Miłośnicy architektury mogą zjechać ok. 200 m w dół Grzmiącej, aby obejrzeć drewniany kościół z XVII w. Obiekt wybudowali protestanci, ale wkrótce przejęli go katolicy i jako świątynia katolicka służy do dziś.

PRZEZ SKALNĄ BRAMĘ DO ZAMKU ROGOWIEC

Trzymając się trasy czarnej, wjeżdżamy w góry. Tuż przed posesją trzeba skręcić na trawiaste zbocze. Czekają nas dość stromy półtorakilometrowy podjazd, a następnie krótki zjazd. Na skrzyżowaniu skręcamy w prawo, trzymając się trasy zielonej i czarnej. Odcinek trawersuje zbocza Rogowca.

Po 2 km należy zachować ostrożność, ponieważ ścieżki skręcają ostro w prawo na podjazd pod ruiny zamku Rogowiec. Trafiamy na niedużą przełęczkę, znaną jako **Skalna Brama**. Melafirowe skały stworzyły tutaj krótki skalny wąwóz. Występowanie melafiru – skały magmowej wylewnej – świadczy o geologicznej

DLACZEGO GÓRY SUCHE SĄ SUCHE?

Na południe od Andrzejówki ciągną się Góry Suche – najwyższa część Gór Kamiennych. Ich określenie pochodzi stąd, że po zboczach płynie tu stosunkowo mało strumieni. Wzniesienia są zbudowane ze skał wulkanicznych, w których pojawiły się liczne spękania i szczeliny, przez co woda zamiast szukać ujścia na powierzchnię, płynie kanalikami wewnątrz gór, pozostawiając ich powierzchnię... suchą.

przeszłości Gór Kamiennych. Ich kształt to efekt wulkanizmu sprzed ponad 250 mln lat. Skały magmowe przebiły się wówczas przez starsze pokłady osadów. Później w wyniku erozji doszło do uformowania charakterystycznych grzbietów ze stromymi stokami.

Kilkadziesiąt metrów od przełęczki znajdują się **ruiny średniowiecznego zamku Rogowiec** z XIII w., jednej z kilku okolicznych warowni strzegących granic Czech i Śląska. Roztacza się z niego ograniczony, ale piękny widok na Góry Wałbrzyskie, m.in. pobliską Borową i Chełmiec za Wałbrzychem.

Następnie przejeżdżamy przez Skalną Bramę i jedziemy ścieżką, trzymając się oznakowania czerwonego szlaku pieszego i zielonej trasy MTB Sudety. **Uwaga!** Piesi mają pierwszeństwo, a w weekendy turystów bywa w okolicy sporo.

Po 3 km, trzymając się trasy zielonej, skręcamy w lewo i opuszczamy szlaki piesze. Z rozległej łąki pięknie prezentuje się Wąłgóra (936 m n.p.m.) – najwyższy

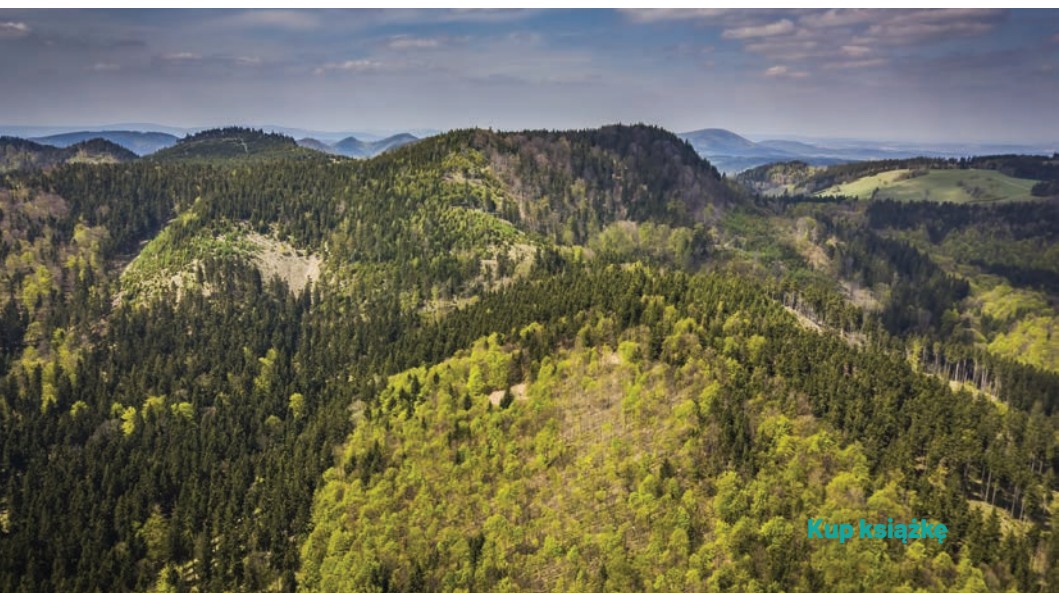
szczyt Gór Kamiennych. Po lewej stronie zza Waligóry wystaje Ruprechtický Špičák z wieżą widokową wieńczącą szczyt.

SCHRONISKO ANDRZEJÓWKA

Z łąki zjeżdżamy do schroniska PTTK Andrzejówka. Pierwsze zabudowania na **Przełęczu Trzech Dolin** stanęły w 1933 r. Działo tutaj schronisko Wałbrzyskiego Towarzystwa Górskiego (Waldenburger Gebirgsverein), które otrzymało imię po działaczu towarzystwa, Andrease Bocku. Po II wojnie światowej nazwę tę spolszczono na Andrzejówka. Obecnie jest to bardzo popularne miejsce, a to ze względu na bliskość Wałbrzycha i świetną dostępność (w okolicę dojeżdża nawet autobus miejski) oraz bliskość atrakcyjnych i widokowych szczytów. Sam obiekt również zasługuje na uwagę. W jego wnętrzu można podziwiać ciekawe płaskorzeźby, jak np. narciarza

● Panorama Gór Suchych

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Do Głuszycy można dojechać samochodem drogą wojewódzką od strony Wałbrzycha lub Nowej Rudy i Kłodzka. Miejsce do zaparkowania znajdziemy przy stacji kolejowej lub w centrum (ul. Grunwaldzka). Z rowerem można dojechać również pociągiem z Wałbrzycha lub Kłodzka. W Głuszycy działają wypożyczalnia i serwis rowerowy. Po drodze można się posilić i odpocząć w schronisku PTTK Andrzejówka albo w Sokołowsku (kawiarnie, sklepiki).

zjeżdżającego po schodach. Przy schronisku regularnie odbywają się też różnego rodzaju imprezy, można tu również skorzystać z pola namiotowego.

Za schroniskiem znajduje się skrzyżowanie szlaków, zjeżdżamy w prawo, zgodnie z oznakowaniem czerwonej trasy Strefy MTB. Czeka nas 6 km przyjemnego,

● Cerkiew w Sokołowsku

łagodnego zjazdu. Po drodze warto spojrzeć w górę na stoki wznoszącej się tutaj stromą ścianą Suchawy. Na jej zboczach znajdują się wychodne skał porfirowych, które w wyniku wietrzenia i erozji tworzą usypisko podobne do wysokogórskich piarżysk. Miejsce to jest chronione jako **pomnik przyrody „Czerwone Skałki”**.

SOKOŁOWSKO

Następnie zjeżdżamy do Sokołowska, jednej z najpiękniej położonych sudeckich miejscowości. To nieco senne obecnie miasteczko było niegdyś jednym z pierwszych uzdrowisk klimatycznych. W 1854 r. dr Hermann Brehmer uznał, że górskie powietrze sprzyja kuracji przeciwgruźliczej, i urządził tu pierwsze w Europie górskie sanatorium dla gruźlików. Dzięki sukcesowi Sokołowska

założono tak znane uzdrowiska, jak Davos czy Zakopane. W dolnej części miejscowości znajduje się dawny szpital, obecnie w trakcie aranżacji do nowej roli – „Sanatorium Kultury”.

W centrum skręcamy na ulicę Parkową, którą dojeżdżamy do końca. Po drodze można zobaczyć ciekawostkę – małą **cerkiew** wybudowaną na potrzeby prawosławnych kuracjuszy. Po latach przerwy obecnie nadal służy jako miejsce kultu. Dalej jedziemy dolinką wzdłuż potoku, trzymając się czerwonej trasy Strefy MTB. Podjazd o długości ok. 3 km dopiero w ostatniej fazie staje się bardziej stromy. Dojeżdżamy do wiatki przy Rozdrożu pod Ruprechtickým Špičákem. Na skrzyżowaniu dróg jedziemy w prawo (zielona i czerwona trasa MTB). Ostatni etap to przyjemny siedmiokilometrowy zjazd przez Łomnicę z powrotem do Głuszycy.

Paralotniarstwo – loty tandemowe

Góry tworzą wiele naturalnych stanowisk umożliwiających start paralotni. Częściej też występują tu odpowiednie warunki wietrzne. Podziwianie pasm górskich z powietrza jest o wiele bardziej ekscytujące niż patrzenie na płaskie przestrzenie na nizinach. Z drugiej strony, w górach częściej mogą się zdarzyć nieoczekiwane zmiany pogody czy lokalne anomalie. Ponadto awaryjne lądowanie na drzewie może się skończyć dłuższym oczekiwaniem na GOPR.

INSTRUKTOR:
TAK

SPRZĘT:
WYPOŻYCZYMY

ADRENALINA:
●●●●●●

KONDYCJA:
●●○○○

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

Na obszarze Sudetów jest kilka miejsc, gdzie można zacząć szkolenie paralotniarskie lub – jeżeli mamy ochotę tylko na jednorazową przygodę – odbyć lot w tandemie z instruktorem.

MIEROSZÓW

Miasteczko położone jest kilkanaście kilometrów od Wałbrzycha, w pobliżu czeskiej granicy. Na wzgórzu o nazwie Jatki już przed wojną startowano szybowcami. Obniżenie między Górami Suchymi a Zaworami tworzy ogromną bramę, którą przepływa zazwyczaj południowe powietrze, pozwalając osiągnąć wysokość nawet ponad 1 km. Startowisko jest duże i szerokie, a stok nachylony dość łagodnie. Położenie w centrum Sudetów sprawia, że z góry można podziwiać panoramę obejmującą większość pasm – na zachodzie Karkonosze i Rudawy Janowickie, na południowym wschodzie potężną kopułę Śnieżnika. Pod stopami z kolei rozciągają się głębokie doliny Gór

Suchych oraz płaskie wzniesienia Gór Stołowych.

Szybowisko znajduje się w Mieroszowie przy ulicy Sportowej 6. Administratorem startowiska jest **Aeroklub Ziemi Wałbrzyskiej**, www.aeroklubwalbrzych.pl, tel. +48 695 180 060.

KARKONOSZE; KOPA I CERNÁ HORA

Latanie nad najpotężniejszym sudeckim pasmem to niesamowite przeżycie. Szczególnie przelot nad Śnieżką – najwyższą górą Czech i całych Sudetów – dostarcza niezapomnianych wrażeń.

Start ma miejsce z przygotowanych nartostrad. Ze względu jednak na specyficzny klimat, a w szczególności silne wiatry, nie zawsze jest to możliwe. Na latanie należy również mieć zgodę Karkonoskiego Parku Narodowego – jeżeli decydujemy się na lot w tandemie z instruktorem, sprawdźmy, czy posiada on pozwolenie, w przeciwnym razie lot może zakończyć się przed startem. Szczegółowe informacje na temat lotów oraz wytyczne dotyczące składania wniosków o pozwolenie na lot można znaleźć na stronie **Karkonoskiego Klubu Paralotniowego**, <http://kkparalotniowy.pl>, kkparalotnie@gmail.com.

SREBRNA GÓRA

Startowisko na zboczach góry Ostróg ma północno-wschodnią wystawę, w stronę Przedgórze Sudeckiego. Lot z tego miejsca daje zatem niepowtarzalną możliwość podziwiania niezwyklej, zrębowej rzeźby Sudetów, gdzie z jednej strony mamy płaskie i rozległe tereny urozmaicone wioskami i miastami, a z drugiej – potężny wał zalesionych gór. Ponadto latając nad Srebrną Górą, możemy podziwiać z lotu ptaka potężną twierdzę. Tak naprawdę dopiero z wysokości da się pojąć ogrom tej konstrukcji. Loty w tandemie z góry Ostróg organizuje **Szkoła Latania Extreme** (zob. ramka).

INSTRUKTORZY I LOTY TANDEMOWE NA OBSZARZE SUDETÓW:

Fly Adventure

🌐 www.flyadventure.pl
@ flyadventure.biuro@gmail.com
☎ +48 601 635 643

Szkoła Latania Extreme

🌐 www.paragliding.com.pl
@ info@paragliding.com.pl
☎ +48 601 710 522

Feel and Fly

🌐 www.feelandfly.pl
@ loty@feelandfly.pl
☎ +48 512 922 033

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

SUDETY PEŁNE WRAŻEŃ

Sudety to według wielu krajoznawców najciekawsze góry w Polsce. Mało który region kraju może równać się z nimi pod względem różnorodności krajobrazów, bezliku atrakcji przyrodniczych, zawilości dziejów i bogactwa kulturowego. To także kraina tajemnic – osnutych legendami zamków i opuszczonych dworów, zagadkowych podziemnych budowli, zmuszałych fortyfikacji i zapomnianych górniczych sztolni. Refugium śladów dawnych kultur i lapidarium krzyży pokutnych, rewir tajemnych ścieżek poszukiwaczy skarbów i kryjówek przemytników. Dziedzina Liczrzyepy, Waligóry i kopalnianych gnomów. Jedna, a nawet dziesięć wycieczek nie wystarczy, by choć pobieżnie poznać sudeckie widokowe szczyty, jaskinie i fantastyczne skały, zamki, wiejskie kościoły i średniowieczne miasta. Region warto zwiedzać każdym dostępnym sposobem – pieszo i na rowerze, konno, z wody i z powietrza, w czym pomoże ten przewodnik. Niezapomniane wrażenia gwarantowane!

NAJLEPSZY RELAKS? OCZYWIŚCIE AKTYWNIE!

activebook to przewodnik dla tych, którzy w ruchu odpoczywają najlepiej. Dla uprawiających sport, dla szukających nowych doznań, dla wszystkich pełnych energii. Jeśli nie lubisz siedzieć w miejscu i chcesz zacząć wypoczywać intensywniej – ten przewodnik jest właśnie dla Ciebie!

**TRASY
PIESZE**

**TRASY
ROWEROWE**

**TRASY
KAJAKOWE**

**ATRAKTCJE
DLA
AKTYWNYCH**

W przewodniku **kody QR**, dzięki którym zobaczysz **przebieg trasy na mapie** i pobierzesz plik **GPX** na smartfona lub zegarek sportowy

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny na
ebookpoint

ISBN 978-83-283-8635-8

Cena 54,90 zł